

## Linjen: Enig – Uenig

Øvelsen er basert på «Where do you stand?» fra *Compass – Manual for Human Rights Education with Young People* (2015) 2. utgave, Europarådet. Tilgjengelig gjennom: <https://www.coe.int/en/web/compass/where-do-you-stand->

**Tidsbruk:** 45-60 min

### Læringsmål:

- Å bruke og utvikle ferdigheter innen diskusjon og argumentasjon.
- Å trene på å håndtere uenighet og meningsbryting uten at det oppleves som trussel mot egen identitet
- Å utforske perspektivene til andre som har andre verdier og synspunkter enn ens egne.
- Å utforske ulike synspunkter rundt aktuelle problemstillinger i Norge i dag.

**Antall:** 15-30

### Utstyr:

- To skilt med «Enig» / «Uenig» som henges opp eller legges på gulvet med god avstand mellom.
- 5-6 ulike påstander og evt. oppfølgingsspørsmål. Du kan lage helt nye påstander, eller bruke de under.

### Oppstart og gjennomføring:

Be alle samle seg midt mellom de to skiltene «enig» og «uenig». Forklar at det går en usynlig linje på gulvet mellom de to skiltene. Du skal lese opp en og en påstand, og da skal de plassere seg på linjen ut ifra hvor enig eller uenig de er i påstanden. De skal ikke snakke sammen mens de finner sin posisjon.

**Viktig:** Dette handler ikke om hva som er riktig eller galt svar, men *hvorfor* noen er enige eller uenig i påstanden, og å lytte til ulike argumenter. Det er viktig å si dette til deltakerne. Deltakerne kan godt flytte seg underveis hvis de endrer mening.

Etter at deltakerne har stilt seg på plass: spør noen av dem, både i ytterkanten og nærmere midten:

- Hvorfor har du stilt deg her?
- Hvilke argumenter har du, og hvilket er det viktigste?
- Har noen lyst til å flytte seg etter å ha hørt de andres argument?
- *Hvis noen bytter plass:* Hvilket argument fikk deg til å flytte deg?
- Bruk gjerne oppfølgingsspørsmålene under hver påstand, og/eller lag egne selv

Be alle samle seg ved midten igjen før du leser opp neste påstand.

### Testpåstand

Sjokolade er bedre enn lakris

#### Påstand 1

Norge er et likestilt land.

- På hvilke måter er vi likestilt? På hvilke måter er vi ikke?
- Er det ulike forventninger til gutter og jenter? Hvordan bidrar det eventuelt til forskjeller?

- Hva med andre grupper – folk med nedsatt funksjonsevne, homofile, folk med utenlandsk bakgrunn?

## **Påstand 2**

Det er viktigere å lytte til andre enn å si sin egen mening.

- Hva skjer hvis alle vil si sin mening, men ikke er interessert i å høre på andre?
- Hva hvis ingen vil prate, bare lytte?
- Hva får man ut av å lytte til andre? Og å si sin mening?

## **Påstand 3**

Jeg kan si hva jeg vil, så lenge det bare er tull.

- Hvem setter grensene for hva som er ok – den som blir omtalt, eller den som sier det?
- Er det viktigst å ta hensyn til hva som var meningen med utsagnet (en spøk) eller hvordan det ble oppfattet?
- Hvilke problemer er det med å sette grenser for ytringsfriheten?

## **Påstand 4**

Innvandrere som kommer til Norge må tilpasse seg norske verdier og norsk kultur.

- Hva er norske verdier? Er det noen verdier som er viktigere enn andre?
- Hva er norsk kultur?
- Er norsk kultur statisk eller har den forandret seg?
- Hvordan påvirker innvandring norsk kultur?

## **Påstand 5**

Vi må tåle mer overvåkning og mindre privatliv for å forebygge nye terrorangrep.

- Blir man tryggere av mer overvåkning?
- Hva er fordeler med overvåkning?
- Hva er ulemper med overvåkning?
- Vil overvåkning bidra til mindre terror?
- Finnes det andre måter å forebygge terror på?

## **Påstand 6**

I abortspørsmål er kvinnens rett til å bestemme over egen kropp viktigere enn alle andre hensyn.

- Hvilke andre hensyn er det i abortspørsmål?
- Er det andre enn den gravide kvinnen som bør få være med å bestemme?
- Når begynner livet?

## **Påstand 7**

Jeg er villig til å redusere levestandarden min for å begrense klimaendringene.

- Hva betyr det å ha en god levestandard?
- Hvem er det som har ansvar for å begrense klimaendringene? Enkeltpersoner eller stater?

- Kan vi begrense klimaendringene uten å redusere levestandarden vår?
- Hvordan vil levestandarden vår påvirkes om vi ikke begrenser klimaendringene?
- Hvordan vil levestandarden til mennesker i andre land påvirkes?

### **Til refleksjon etterpå:**

- Hva følte du underveis? Var det ubehagelig, morsomt, ok?
- Var det noen påstander som var vanskeligere å ta stilling til enn andre? I så fall, hvorfor?
  - Kanskje det ikke finnes klare ja/nei svar?
- Var det noen som endret plass underveis i diskusjonen av en påstand? I så fall, hvorfor?
  - Snakke om viktigheten av å lytte på andres argumenter
  - Hender det noen ganger at vi er uenig om en påstand, men egentlig ganske enig med hverandres argumenter? Kanskje vi noen gang er mer enige enn vi først tror?
- Hva tror du var hensikten med denne øvelsen?
- Lærte du noe nytt? Om deg selv, om andre, om det å diskutere, om temaene vi diskuterte?
- Kan du bruke noe av det du lærte i hverdagen din – på skolen, i vennegjengen, i familien?